

Uredništvo v Gornji
Radgoni, Spod. Griz
št. 7, I. nadstropje.
Rokopisov ne vrača.

Poština plačar

gotovini.

Izhaja vsak četrtek
zjutraj in stane
poštnino vred
celoletno 24 Din.
leta 12 Din.
leta 6 D.

Posamezna številka

*spicijalna knjižnica
esjirajons*

SVENSKA STRAŽA

GLASILO OBMEJNIH SLOVENCEV

Upravištvo v Gornji
Radgoni, Spod. Griz
št. 7, I. nadstropje.
Telef. št. 7.

Inserati: Ena šest-
stolpna petifvrsta
(prostor 3 mm visok
in 42 mm širok) 75 p.
Pri večkratni objavi
primeren popust.
Posamezna številka 75 p

4. šte.

Gornja Radgona, dne 25. januarja 1923.

V. leto.

V boj za avtonomijo Slovenije!

(Glosa k proglasu Jugoslov. kluba.)

(Nadaljevanje.)

V.

V dveh predhodnih člankih smo obravnavali Volilni proglas Slovenske Ljudske Stranke in smo v zadnji številki obljubili, da predstavimo javnosti tretjo in najbolj neumno centralistično stranko, ki je obenem smešna karikatura čez debele trebuhe, to je Mermolja-Urek-Pucljeva Samostojna Kmetijska stranka, zbirališče vseh predvojnih štajercijancev, podlih, zapeljanih trabantov Südmarke, Schulvereina in avstrijskih šovinističnih teženj. Razume se, da je ta stranka slepomišenja nadela sebi raznovrstne krinke, samo da je z demagogičnimi sredstvi prišla pred ljudstvo in med ljudstvo. Zapeljanci so verjeli, a danes ne verjamejo več. Najmanj 75 od sto prejšnjih gorečih pristašev je odpadlo Samostojni kmetijski stranki (SKS pomeni = slovenskega kmeta smrt) in prav je tako. Ta stranka slepomišenja se je ob času volitev bahala z nekim avtonomističnim programom. Takrat smo za beležili: Vedno in vedno bomo volilce poučevali, kako nesramno ste lagali, vi svinjski in volovski aferasi, vi čisti patriotje, vi golazen na zdravem telesu slovenskega naroda. Vedno, ko ste začeli lagati pa preko ustave, za katero ste glasovali, vi neznačajni junaki in demagogi, do novih volitev, ki so pred nami, smo vam govorili, da si treba zapomniti, kako ste lagali s svojo avtonomijo in s svojim republikanstvom, ker ste bolj centralistični, kakor najbolj centralističen starokopitni srbski demokrat. Obetali ste, a izpolnili niste. Obljuba je drugo in izpolnitev je drugo. Obljubiti pa dati je dvoje, pravi naše ljudstvo. O vi harlekini politični, pred sodbo naroda ste postavljeni, narod vas naj sodi in vas bo sodil po vaših umazanih, izdajalskih delih. Zaslužili ste tako. Vsa vaša zavijanja in neumne trditve v vašem smetijskem listu ali kmetijskem mistu nič ne pomagajo, ljudstvo vas je spoznalo po vaših sadovih! — O, da, prišli ste v Beograd. Pa ne zaradi interesov in koristi slovenskega naroda, ki potrebuje ognjevitih in pravičnih boriteljev za njegovo eksistenco v državi, ne! prišli ste zgolj iz osebnih koristi, da si napolnite korita, da se nasitite in potem zvalite na leno kožo! Narod je to opazoval in ta isti narod vas sodi, vi izdajniki ljudskih koristi! Slovensko ljudstvo ve, kako sladko se prilizovali ob zadnjih volitvah, ve pa tudi koliko obljub ste izpolnili, koliko, zatajili in sramotno pogoltnili. Kjerkoli je gledala korist vaših žepov ste bili prvobojevniki in neustrašeni boritelji za korist lastnih žepov. Z ramo ob rami ste stopali s centralističnimi vlastodržci in se izsmejavali zahtevam našega bednega naroda, ki je gledal v vas svoje zastopnike, zagovornike in priprošnjike pri centralističnemu absolutizmu, vi pa ste bili njega izdajniki, vi podrepniki, izdajalci ljudskih koristi! — Ko je bil parlament

razpuščen, zopet ste igrali nejasno vlogo opozicijonalcev. Kdorkoli malo pozna politično rafiniranost teh političnih harlekinov od SKS, je že vnaprej uganil, da bodo pri predstoječih volitvah začeli zopet svojo staro lajno: Avtonomija, republikanstvo, antimilitarizem in vse take fraze in meglene obljube. Ko pa bodo trije mandeljci izvoljeni (saj svojega ministra na vekov veke ne bodo nikdar več imeli!), se bodo lizali če treba tudi Turkom, samo, če bo to lizanje kaj neslo za lastni žep. — Ko se je razpuštil zadnji parlament, je bilo zanimljivo, kako so se kavsali, kdo bodi kandidat za ministra. Končno so imeli vendar radikalci toliko soli v glavi, da so te neumne slovenske kmetijske prezrli in jih poslali domu za peč, da pomagajo ženskam pri luščenju tikvina semena. — To je za te politikarje vsekakor najboljši in najsijajnejši poklic. — Stara igra se ponavlja: Sedaj se zopet ponujajo tistemu, ki več ponuja. Nikdo jim ni preslab. Menda še Radič ne. — Ko je izšel volilni proglas SLS, katerega razlago tu podajemo, se ni še dosti čulo o SKS, danes pa se že ve, kako se bi jeta gg. Rajar pa Kušar za mandata, ker gre za to, kdo bo prvi in gotovo izvoljeni, ko drugi mandat je zelo, zelo sumljiv! — To je torej naš poklon Samostojni kmetijski stranki, ki se po deželi tako sijajno udejstvuje in ki je sestavljena iz samih omejenih elementov, bahatih kapitalistov in surovih magnatov, ki mislijo, da se cel svet vrti okoli obsežnosti njih nikdar polnih žepov in trebuhov. — To je torej SKS, ki stoji pred sodbo ljudstva, tista stranka, ki je ogoljufala precejšen del slovenskega ljudstva, da je glasoval za njo pri zadnjih volitvah. Najmanj trideset tistih nesrečnih zapeljancev pa se bo vrnilo na pot spoznanja in ne bo 18. marca več glasovalo za ta ponižno migljajoči repek Demokratske stranke, ki se je pokazala pred javnostjo v vsej svoji nagoti. Za danes dovolj. Prihodnjič predložimo našemu krogu prijateljev Slovensko Ljudsko Stranko kot stranko ravnopravnosti in socialne pravičnosti, stranko, ki je pobijala vedno in vstrajno vsako upravno in zasebno korupcijo, stranko, ki se je vedno in povsod odločno postavila v bran za ljudske koristi.

(Dalje prihodnjič.)

Na delo! Še je čas!

Časopis! Ti si velik pridigar in govornik sedanjega časa. Besede, ki jih govoriš, se slišijo v par urah po vsi deželi. Ti pridiguješ v gostilni, kavarni, na vozu, na vlaku, na trgih in v zasebnih hišah. Tako je zaklical znani Rosegger. Pa ima mož prav. Samo to je žalostno, da je govornikov v podobi časopisa le preveč takih, ki so v službi satana in njegovih pomočnikov. Zato so pa sadovi njihovih pridig sila žalostni: množice, ki se odtujujejo Cerkev in Kristusu; razumniki, ki obračajo hrbet veri; mladina z izgubljeno nedolžnostjo; človeštvo, ki se pogreza v kaluž nepravosti in podivjanosti. Ali ne vidimo žalostnih posledic, ki jih rodi slabo časopisje, tudi že v naši domovini? Poglejmo na Francosko! Bivši minister, Combes, ki je bil framason, je svoj čas sam priznal to-le: „Katoliški Cerkev na Francoskem je odtujilo Cerkev tri četrtine pripadnikov (slabo) časopisje.“ — Povsod in v vsaki deželi se več

ali manj uresničuje, kar je nekoč izjavil nek anglikanski duhovnik: „Če bi na Angleškem sv. pismo nekaj dokazovalo, pa bi „Times“ največji angleški dnevnik) zatrjeval uprav nasprotno, bi od 510 bralcev vrjelo 500 časopisu „Times“.

Take izjave dovolj glasno uče, kako veliko moč ima časopis; uče pa tudi, kaj je vestna dolžnost vsakega poštenega katoličana. Ali sme trpeti v hiši slabega pridigarja, ki mu bo vzel vero, poštenje in mir vesti? — Ne pozabimo, kar je nekoč govoril beneški patriarh in poznejši papež Pij deseti: „Zastonj boste zidali cerkve, zastonj prirejali misijone, zastonj ustanavljali šole in zastonj izvrševali druga dobra dela, ako ne marate in ne znate rabiti katoliškega časopisja kot obrambno in napadalno orožje!“

Še je čas! Naj se nam ne zdi škoda par dinarjev za dober časopis. Sovražnik je žilavo na delu. Ne dajmo se prekositi. Agitirajmo pri sosedih, znancih in prijateljih!

Tedenske novice

Finančni minister o padcu dinarja. „Politika“ prinaša razgovor s finančnim ministrom o padcu dinarja. Glavni razlog padca dinarja je po njegovem mnenju v dogodkih zunanje politike. Minister presoja zunanji položaj optimistično. Odnosaji z Italijo so dobri. Mussolinijeva vlada bo v kratkem ratificirala in izvršila santmarghritske konvencije. Glede madžarske smo lahko hladnokrvni, vesti o mobilizaciji naše vojske so izmišljene. V svojih nadaljnjih izjavanjih je minister povdaril uspeh leta 1922. V tem letu se je povečalo število novčanic le za 300 milijonov dinarjev, dolg pri Narodni banki za za 100 milijonov dinarjev. Končno je izjavil minister, da bo kriza v par dneh prenehala.

Mussolini napaden. Iz Rima prihajajo vesti, da je bil na Mussolinija, ko se je vozil zvečer v avtomobilu domov izvršen bombni atentat. Šofer je bil ubit, Mussolini težko ranjen.

Poslanec Baeran obsojen. Nemški poslanec češkoslovaškega parlamenta dr. Baeran je bil obsojen zaradi veleizdaje v štiriletno ječo, izgubo poslaniškega mandata in doktorata.

Ljubljanske občinske volitve potrjene. Vlada je potrdila ljubljanske občinske volitve in zavrnila ugovor proti njim. Prva seja se bo vršila še ta teden, na kateri bosta izvoljena župan in podžupan.

Kupovanje gladnih duš. Pod tem naslovom prinaša zagrebška „Slobodna Tribuna“: „Seje ministrskega sveta so polne brige za pasivne kraje. Iz vsake seje pridejo nove informacije o kreditih in pomoči gladnemu narodu. Najnovejši odlok pravi, da naj se vrši še nadaljno prodajanje žita po ceni stroškov iz kredita 55 milijonov dinarjev. Nadalje je odobren kredit 7 milijonov dinarjev, iz katerega naj bi se dala posojila onim, ki nimajo denarja, da bi si kupili hrano. Vojska škoda za Srbijo in Črnogoro se plačuje iz kredita 200 milijonov dinarjev. Minister gradb je dobil še 3 milijone dinarjev za gradnjo cest in državnih gradb.

Štiri vojašnice zažgal. Neznani zlikovec je zažgal v selu Krstac štiri vojašnice, ki so pogorele do tal. Vojasnice so bile prazne, ker so nastanjene od vojakov samo za časa vojaških vaj.

B. Sever izpuščen. Poročali smo o bivšem ekspertu naše razmejitvene komisije in dolnjelendavskem gerentu Božidarju Severu, ki so ga Madžari pri vstopu na madžarska tla aretirali in pozneje obsodili na smrt. Na energično intervencijo naše vlade je bil Sever izpuščen. Sedaj se nahaja v nekem zasebnem sanatoriju v Bu-

dimpešti, ker je vsled gladovne stavke težko bolan. To je že drugi slučaj, da je bil Sever na Madžarskem zaprt in obsojen na smrt.

Stekel pes ogrizel pet oseb. V Mariboru se je pojavil v soboto pes, ki je imel vse pojave stekline na sebi. Na Koroški cesti je ogrizel pet oseb, katere so prevedli v bolnišnico v svrhu ugotovitve diagnoze.

Kukovčeva farbarija. Dr. Kukovec je spustil v „Tabor“ to-le hohštaplarsko reklamo: „Prekmurje dela samo in bode nam prineslo 10.000 kroglic, ne da bi nam trebalo s prstom ganiti.“ Pri zadnjih volitvah v konstituantu je bilo v Prekmurju oddanih 8486 glasov, od katerih je dobila JDS celih 172. Od zadnjih volitev pa je JDS Prekmurcem tako na srce prirastla, da upa Kukovec tam brez agitacije na 10.000 glasov. Zakaj ne kar 100.000? Potrpežljive cajtenge bi tudi to število prenesle in vse „napredne“ stranke bi brez prošnje prihitele pod njegovo koncentracijsko „fano“, ki jo hoče za vsako ceno nositi. Nosil bi jo že, saj ni nobena „mediokriteta“, v telesnem oziru namreč. Kot nosilec liste pa izključuje on samo duševne „mediokritete“.

Ameriško posojilo je šlo po vodi. Belgrajska „Tribuna“ poroča: Finančni minister je na zadnji ministrski seji poročal vladi, da je Bleerova skupina stalno pod raznimi izgovori odlagala izplačilo drugega obroka. Zaradi tega prevladuje v vladnih krogih razpokošenje, da država pretrga dogovor z banko Bleerove skupine, ker banka s svoje strani ni izpolnila obveznosti, ki jih je prevzela, dočim je država vse pogoje izpolnila. Tudi ni upanja, da se vpis posojila v Ameriki more izvršiti. Giede našega dolarskega posojila pri naša dunajska „Reichspost“ iz Londona poročilo, da je Bleerova skupina uničila posojilno pogodbo, sklenjeno z Jugoslavijo za 100 milijonov dolarjev. Vest pravi, da je Bleerova skupina uničila pogodbo zaradi tega, ker se jugoslovanska vlada ni držala obveznosti, ki jih je prevzela s pogodbo in je izplačani znesek 16 milijonov dolarjev uporabila za zboljšanje dinarja, namesto investicije. Po tej vesti se jugoslovanska vlada sedaj brani plačati obresti in Bleerova skupina grozi Jugoslaviji s finančno zaporo. — Kakršen začetek, tak konec, v vsakem oziru pa žalosten za nas davkoplačevalce. Glavno pri celi stvari pa je, da so nekateri dobro zaslužili, potem pa kaj jih briga ljudstvo in država. Pač

nov „uspeh“ liberalno-samostojne vlade! **Prenos judenburških žrtv.** Vsled upora v Judenburgu je bilo leta 1918 po prekem sodu ustreljenih več vojakov bivšega 17. pešpolka. Telesne ostanke teh vojakov nameravajo prepeljati v domovino, za kar se vrše tozadevni sestanki. — In kaj radgonske žrtve? Zanje ni zanimanja, ker so premalo narodne te žrtve. Mudi se bolj za Sokolski dom, kakor za grob narodnih mučnikov, ki so padli iz ljubezni do domovine. Narodnost, naprednost, rodoljubje — domoljubje — vse to so fraze, fraze — razne besede. Z ureditvijo tega vprašanja (prenos kosti radgonskih junakov) ne bi nič odpadlo za partizanske koristi in to je glavno. — O, še se bo ponudila prilika, ki bo sokolskim narodnjakom pokazala na marsikaj.

Kredit za železnice in ceste dovoljeni. Na seji finančnega odbora 18. tm. katere se je od strani vlade udeležil finančni minister, so imeli vladinosci večino. Razpravljali so poleg uradniškega vprašanja o kreditih za železnice in ceste. Med drugimi se je odobril kredit 1.500.000 Din za nadaljevanje zgradbe železniške proge Ormož—Ljutomer—Murska Sobota.

Konec prvega tečaja na srednjih šolah bo letos po odredbi višjega šolskega sveta 31. tm. Izkazi se bodo razdelili po dopoldanskem pouku ob 12. uri. Počitnice trajajo od 1. do 4. februarja.

Ljenu na smrtni postelji. Ljenu je zadel pred dobrim tednom že drugič mrtvoud, pri čemer je omrtvela hrbtenica in deloma vse živčevje. Cel teden leži v nezvesti. Okrog Ljenuve postelje je neprestano po šest nemških zdravnikov, ki mu injicirajo lečila in dajejo hrano.

Pridelek tobaka v l. 1922. Glasom poročila monopolne uprave smo pridelali v naši državi tobaka: V Sloveniji 35.192 kg, Hrvaški in Slavoniji 47.062, Dalmaciji 772.376, Bosni in Hercegovini 2.247.378, Vojvodini 2.232.274, Črni gori 44.419, Severni Srbiji 1.243.276, Južni Srbiji 4.762.506 kg. Skupaj 11.884.483 kg.

Zanimiva ječa. V Angleškem mestu Brodmor se nahaja ječa, ki je med ljudstvom dobro znana. Ta ječa je obenem tudi blaznica, v katero devajo vse take bolnike, o katerih zdravniki izjavijo, da niso popolnoma normalni. Za ogromnimi zidovi igrajo ti kaznjenci, ki so več ali manj tudi blazneži, nogomet, tenis, goli, kriket, skratka vse mogoče športe, a po malem tudi delajo na vrtovih jetnišnice. Hrana je izborna in dobivajo jo petkrat na dan, a opoldne dobivajo tudi prvostno pivo (o, srečniki! — Op. stavca.). Dvakrat na teden imajo kinematografske predstave in dvakrat pa gledališke predstav. Kot igralci nastopajo čuvaji in njih žene in hčere, medtem ko kaznjencem ni dovoljeno da bi nastopali na odru. Čuvajev je zelo veliko in vsi imajo gumijaste podplate in pete, da ne povzročajo nobenega glasu pri hoji. Po-

sežno pazijo, da nobeden kaznjenc ne izvrši samoumora, in lahko se trdi, da je bradmarska jetnišnica edina take velikosti, v kateri se ni pripetil še nobeden samomor. Zelo pogosto se pripeti, da zločinec — blaznik popolnoma ozdravi in tedaj ga takoj spuste na svobodo.

Dopisi.

Gornja Radgona. Samodržstvo brez primere. V nedeljo, dne 7. t. m. se je vršil občni zbor obrtne zadruga II. skupine. Akoravno nismo bili vsi mojstri, ki spadamo v to skupino navzoči, smo vendar zvedeli, kaj se je razpravljalo. Iz računskega zapisnika se je čitalo, da je načelnik Fr. Korošec porabil okoli 300 din zadrugnega denarja za vožnjo v Ljubljano, mogoče za kake strankarske zadeve. Kdo ga je pooblastil ne znamo. V točki „Slučajnosti“ je stavil načelnik predlog, da bi se tisti mojstri, ki se prihodnjega obč. zbora ne udeležijo, kaznovali s 25 din. To še nam manjka. Navzočih je bilo okoli 18 mojstrov in še ti niso vsi glasovali. Vpraša nas naj, čemu ne pridemo; odgovorili bomo vsi, ker manjka na dnevnem redu ena točka „volitev načelnstva“. Sedanji načelnik je bil izvoljen leta 1910 in od tistega časa že ni prišlo do volitve, vselej najde kak izgovor. Vršile so se že državnoborske volitve, občinske, vsako društvo, zadruga I. in III. skupina, vse delujejo po pravilih samo v II. skupini vlada ali načeluje, načelnik, blagajnik, tajnik, odborniki vse v eni osebi že čez 10 let. Če ga kdo pri občem zboru opomni na volitev, zažene tak hrup, kakor so ti Gornj. Radgonski gospodje sploh vajeni. Če plača svojim petolizcem 1/4 l vina in en gulaš, potem pa: Mirna Bosna. Pozivljamo okrajno glavarstvo, da napravi temu samodržstvu enkrat konec, da se zadrugne knjige odzamejo in revidirajo in nam razpišejo v najkrajšem času volitve in občni zbor.

Ljutomer. Jugoslovanska Matica v Ljutomeru priredi na Svečnico 2. februarja v prostorih g. Sterman čajev večer združen s šaljivimi nastopi, petjem in plesom. Vsi prijatelji „Jugoslov. Matice“ so dobrodošli.

Kapela-Radinci. V petek dne 9. februarja t. l. se vrši pri Kapeli po g. Fr. Matjašič, višjemu vin. nadzorniku praktično razkazivanje o rezanju trsja in drevja. Obč. urad Kapela se je naprosil, da določi za to primeren vinograd in sadovnjak. Vsi vinorejci in sadjerejci, kakor tudi vini-

Arbogast Reiterer. O. T.—r.

Skrivnostni glasovi iz drugega sveta.

(Dalje.)

Spiritistom je Bog večni, nad vse dober in usmiljen oče. Pozabijo pa pri tem, da je neskončna pravičnost prav tako bistvo in bitje božje, kakor neskončno usmiljenje, da je ta večni usmiljeni oče vsega stvarstva, ki pravi o samem sebi: „Jaz sem, ki preiskujem srca in obisti. Nič nečistega ne sme v nebesa...“ Nič nečistega ne sme priti k očetu, čigar najgloblje bistvo je svetost. Kdor od sijaja njegove luči razsvetljen vzbledi kakor čisti kristal brez madežev in peg, kdor je čist kakor jasna voda planinskih vrelcev, ta sme stopiti v veselje svojega Gospoda.

9. Kdo pa so ti?

To poglavje je najvažnejše v celi razpravi, ki je polna čudovitih zgledov. Opozarjam bralce, da ga posebno pazljivo preberejo. Prej navadene zglede najdete pojasnjene deloma po nepristranskem znanstvenem raziskovanju, vse pa iz nadnaravnih vidikov. Prev.

Slišali smo že spiritistično znanstveno razlago o fluidu ali odu; da tvori duhovom nekak most, smo rekli, ki jim omogoča, da si lahko iz zemeljskih snovi zopet izobličijo telo. To telo je podobno onemu, ki so ga imeli v živ-

ljenju, ker je duša ostala ista. Duša pa je dala umrljivemu telesu obliko.

Znanost je sedaj neodvisno od spiritizma ugotovila ta svetlobna izžarevanja na človeku. List „Kosmos“ (l. 1918, zvezek 9/10), ki je vsej prej nego naklonjen spiritizmu, je prinesel sledeči zanimiv in značilen članek Hermanna Radestock:

„Pred kratkim je profesor Haschek na Dunaju delal poskuse, kako razvija človeško telo svetlobo; dognal je na raznih osebah svetlobo različne jakosti in barve.

Niso vsi enako razločno videli; najbolje šest jako občutljivih. Razen temnice in posebnega klobuka, ki zbira in lomi žarke, ni treba za te poskuse nobenega drugega sredstva. Kar zadeva svetilno moč, se je izkazala pri človeški roki približno tako močno, kakor če pripnemo 4 volte na Wolframovo električno žarnico, ki normalno gori s 110 volti. Svetloba je s svojo blede-sivo barvo podobna najkrajšim valom ultravioletnih žarkov. Kazala se je posebno na obrazu, rokah, prsih in plečih. Pri nekaterih osebah je prodrla celo skozi obrabljeno obleko. In če je bilo ozračje nasičeno z ozonom*, se je strnila okoli postave razločno vidna, v temnici rdeča ali modro žareča svetlobna megla, ki je ostala dalj časa na istem mestu, tudi če je oseba stopila iz nje. Pri kopanju se je ob drgnjenju kože izpod vode dvigala majhna

* Ozon razvijajo električni žarki n. pr. strela v nevihti.

svetla megla... v čem vendar obstoji ta skrivnostna svetilna moč kože in zakaj je pri človeku tako slaba, da so jo še komaj sedaj našli?“

Niso je našli šele sedaj. Že mezmerizmu je služila za podlago njegove zdravilne metode in spiritistom za temeljni kamen za njihov duhovni most. Tokrat kakor tudi sicer često caplja znanost daleč zadaj kakor stara Urša.

Kakor odova izžarevanja, tako je dognala znanost na umeten način sedaj tudi dvojčnika. Posrečilo se ji je dokazati, da je nositelj vseh občutkov in zaznav, da je sedež duše; dvojčnik ali odov fantom (prikazen) odtegne posameznim osebam čutila in spoznavno zmožnost.

Kak svet se tu odpira znanosti, da ga preišče in prouči, ki je bil doslej znan le verskim mistikom, katoliškim spokornikom in v najnovejšem času tudi spiritistom!

Pred več ko dvajsetimi leti se je posrečilo ravnatelju politehnike v Grenoblu (na Francoskem), Oberstu de Rochas, popolnoma odtegniti osebam, ki so padle v globok sen, fluid ali od. Ta se je potem zbral in osredotočil v razdalji par centimetrov okoli telesa. Najzanesljivejša priča je fotografska plošča, ki je ujela svetlobne pojave. Pritem so osebe izgubile docela svoje čute. Niso prav nič reagirale na igline bodljaje, na udarce ali opekline. Kakor hitro pa je predrl de Rochas odove plasti, so kazale speče osebe naenkrat neznosne bolečine. Še več! Dobi „eksteriorizirano telo

čarji se vabijo, de se tega pouka v obilnem številu udeležijo.

Okrajni zastop v Gornji Radgoni.

Gornja Radgona. Občni zbor Kmetijskega bralnega društva v Gornji Radgoni se vrši v nedeljo, dne 4. februarja po večernicah. Dnevni red: 1. Poročilo odbora. 2. Predložitev računov. 3. Volitev 3 rač. preglednikov. 4. Volitev novega odbora. 5. Slučajnosti. Somišljeniki in prijatelji iz trga in okolice se uljudno vabijo, da se v obilnem številu udeležijo občnega zbora, na katerem se bodo podale nove smernice za izobraževalno delo med kmetiskim ljudstvom. Agitirajte za obilno udeležbo; zbirajte novih članov. Na razpolago je lepo število knjig, ki se nedeljno izposojujejo članom proti članarini 1 K na mesec, ali na leto 3 din, kar je gotovo malenkost z ozirom na bogati užitek, katerega nudi celo leto dobra poučna in zabavna knjiga.

Zoološki leksikon imenuje anonimni dopisnik Slov. Naroda — Mursko Stražo. Pritrjujemo. M. Str. se je namreč zadnji čas bavila s zoologijo (nauk o živalstvu), ko je obravnavala občinsko gospodarstvo in znano poglavje o sokolskem domu ter o marsičem. Kdorkoli je prišel v M. Str. je torej bil sprejet v zoološki leksikon. Punctum! —

Gornja Radgona. Neki seveda anonimni tintomaz se je v sobotnem „Narodu“ ojunail, pa je napisal — skrivajoč se korajžno za hrbtom urednika neko čvekanje o obskurnem ozadju moje osebe. Srbi me dlan in v pero mi sili marsikaj — in sem pripravljen, če hočete najogabnejše politično bojno sredstvo; na osebnotni boj, ako me izzivate. Vi, dopisnik ste resnicoljuben hinavec, ko mi očitate Kmet. list, ne veste pa, da je taisti list pod pretnjo sodn. zasledovanja preklicala vse žalitve, katerih motiv je bila partizanska mržnja. Kdor vedoma piše neresnico, je podel lažnjivec in obrekovalec. Pridite, vi tintni heroj s svojim jasnim licem na dan, da se si daga medsebojno zadoščenje in ne skrivajte se po zajčje za hrbtom odgovornega urednika. Ako hočete osebnotni boj, sem nanj pripravljen in imam dovolj energije in vpregleda v obskurnost naših brlogov, da se ne bojim odgovarjati vsem: od kralja pa do cerkovnika. Nauk o narodnosti in obnašanju ob drž. meji pa odklanjam, ker sem se slovenščine prej naučil, predno je bila v vaših familijah uvedena.

„Neki Roman Bendé“.

(dvojičnik) po bodljaju rano, potem je ta več ali manj vidna na resničnem telesu“. De Rochas jo imenuje „repercussio“. V katoliškem ascetičnem slovstvu je ta pojav že od zdavnaj znan pod imenom „stigmatizacija“ in stigme (rane, znamenja ran), ki jih je znanost žal do danes porivala v stran češ, da so le neresne čenče in se hotela tako umakniti pred delujočimi nadnaravnimi silami.

Januarja 1911 je pisal Pavel Krojanker o izsledkih de Rochasa: „Čisto stvarno lahko ugotovljamo, da se je začel prepad med moderno znanostjo in okultizmom (— ki se bavi z duhovnimi pojavi) na razveseljiv način ožiti. Mogoče ni več daleč čas, ko si bodo naravoslovje, vera in modrovoslovje prožile roke in bo duša prišla iz dolgega pregnanstva ter zopet zasedla svoj prestol.“ Ta čas ne pride tako kmalu. Duša bo smela zopet zasesti svoj prestol, ker dejstva izsiljuje njeno priznanje. Da bi pa znanost podala veri roko v spravo, to se ne bo zgodilo. Obrtna znanost je ponosna bila, je ponosna in ponosna ostane. Vera pa mora biti ponižna. Kako pravi Jezus Kristus? „Zahvaljujem te, nebeški Oče, da si to skril pred modrimi in velikaši tega sveta, razodel pa majhnim, ker ti je tako dopadlo.“ Nikdar ne bo mogla ohola „dama“ ponižno kloniti pred skrivnostjo sv. Trojice in sv. Evharistije.

(Dalje prihodnjič.)

*) Stigmatiziran je bil sv. Frančišek Asiški. Videle so se mu na telesu rane Kristusove.

Gornja Radgona. Red na mejo! Ekspozitura okrajnega glavarstva v Gornji Radgoni že celih 6 mesecev nima tiskovin za izkaznice za obmejni promet. Kakor slišimo, še niti naročene niso. Mnogo prebivalcev še nima izkaznic. Če ima kedo kako nujno opravilo onkraj meje, mora vsakokrat po novo legitimacijo na ekspozituro, ki pa velja samo za enkratno prekoračenje meje. — Čas bi bil, da se v tem pogledu napravi red. — **Ljudska pisarna SLS** v Gornji Radgoni uspešno posluje. Imela je ob vseh dosedanjih uradnih dnevih precej strank ter posredovala v mnogih, največ davčnih zadevah. Opozarjamo naše čitatelje na to pisarno, ki nudi vsakomur posredovanje v vseh mogočih zadevah, posebno pa še v davčnih, pristojbinskih, vojaških, zavarovalnih, stanovanjskih itd. ter dela tudi tozadevne vloge brezplačno. (P. S. Naši ljudje so tako nepoučeni, da se v malenkostnih stvareh obračajo na razne pisarne, kjer jim zaračunijo visoke honorarje (odškodnine), pa še nimajo uspeha. Priporočamo ljudstvu, da se obrača do naše ljudske pisarne s polnim zaupanjem v siguren uspeh v vsaki pravični stvari. Uredn.)

Ljutomer. Naši učiteljici gdč. Wessnerjevi je pred kratkim v Ljubljani umrla mati v visoki starosti 94 let. Dobri in blagi materi večni mir, gosdodični pa naše sožalje! — Podporno društvo narodne šole v Ljutomeru je prejelo mesto venca na grob pok. g. Wessnerjeve 160 Din. Darovali so: pn. Ivančič Nina 20 Din, Mikl Ciril 20 Din, obitelj Zacherl 20 Din; po 10 Din: obitelj Kladnik-Karba, Rantner Leonida, Robič Janez, Robič Jul., ob. Lubej, Sl. Stopar, Mihalič Matilda, Zadravec Mat., Lovrec Andr., obitelj Seršen. V imenu ubožne šolske mladine vsem iskrena hvala. Bog plačaj!

Ljutomerske novice. Dekla klobučarja Viherja je položila svojega novorojenca za plot, kjer je seve dete zmrznilo. Nečloveško mater so izročili sodniji, kjer jo čaka zaslužena kazen. — Našo pecivo, zlasti žemlje se zadnji čas zopet zmanjšajo. Se pozna, da ni več pravičnega g. Lušina med živimi! Pozivljamo merodajno oblast, da tehta eno našo in eno mariborsko žemljo ter naj o uspehih poroča. — Dobili smo tukaj novega notarja gosp. dr. Iv. Stojana. — V trgu je umrl čevljar g. Vinkovič. Zapušča ženo in več nepreskrbljenih otrok. Pomagajte ubogi obitelji! Govori se, da jo hoče še neusmiljeni gospodar vreči iz stanovanja. Stanovanjska oblast, ne puščaj tega! — Naši vaški fantje prirejajo po vseh občinah ples. Na letakih čitamo, da se porabljajo čisti dohodki v dobrodelne namene. Radovedni smo, ali se to udeje. — Naša hranilnica proda jedno svojih enonastropnih hiš. Obe sta ob prometnih mestih. Nekatera obrtna podjetja še nimajo konkurence. Nudi se za naselitev tukaj lepa priložnost.

Sv. Križ pri Ljutomeru. Bralno društvo vabi mnogoštevilno občinstvo k predstavi igre „Goslarica naše ljube Gospe“, ki se vrši v nedeljo, dne 28. januarja 1923 takoj po večernicah obenem z orliško akademijo. Bogati spored obsega razven igre še petje, tamburanje, orliško telovadbo, šaljiv samospev in komičen prizor: „Iznajdba gospe Znanoslave“. Ker ponavljanja ne bo, pridite sedaj v obilnem številu.

Sv. Križ pri Ljutomeru. Tukajšnji krajni šolski svet in šolsko vodstvo se zahvaljujeta tem

potom vsem dobrotnikom za denarne prispevke v prid revni šolski mladini, in sicer: 1. č. g. župniku Jos. Weigl (20 Din), 2. hranilnici in posojilnici (150 Din), 3. sokolskemu odseku (510 Din), gosp. Ant. Lumir, pos. križ. opekarne (25 Din) in 5. gg. lovcem za čisti dohodek povodom njih plesne zabave pri Jurešu (350 Din). Vsem p. n. darovalcem kliče naša podpore potrebna šolska mladež srčno hvaležni: „Bog plačaj!“

Ljutomer. Gasilno društvo v Stari-novivasi priredi na Svečnico veselico v Slomšekovi dvorani pri sv. Križu ob 4. uri popoldne z petjem tamburanjem in predstavo gasilske igre „Samo gasilca hočem“ in šaloigre „Njegov maček“. Kot govornika nastopita ustanovitelj gasilnih društev v našem okraju tovariša Josip Karba iz Krapja in sedanji načelnik gasilske župe ljutomerske tovariš Jakob Štuhec. K udeležbi je vabljen vsakdo posebno po gasilci.

Kaj je dolžnost člana Slov. ljudske stranke ali Kmečke zveze? Ni zadosti, da si njen zvest pristaš, da zagovarjaš in izvršuješ njen program, da voliš za to stranko, da prihajaš na shode itd. Ena poglobitnih dolžnosti je, da plačaš vsako leto tudi članarino! Nobena stranka nemore obstojati brez denarja. Druge stranke imajo v svojih vrstah velike bogataše, nekatere sedijo celo pri državni blagajni, odkoder si jemljejo denar za svoje strankarske namene. Naša stranka nima na razpolago niti državne blagajne, niti nima v svoji sredi kakih bogatinov, ki bi ji dajali večje potpore. Naša stranka obstoji po veliki večini le iz kmetkega in iz drugih takih stanov, ki ne razpolagajo z bogastvi. Ako pa hoče delati v prid svojega ljudstva in uresničevati svoj program, ji treba denarja in zopet denarja. Ker torej drugih virov nima, je dolžnost vsakega člana, da plača vsaj članarino, ki je itak malenkostna. Saj znaša za celo leto samo 1 dinar, kdor pa tega nemore, pa opravi svojo dolžnost tudi še z manjšim zneskom. V vsaki občini ali vsaj v vsaki župniji poznaš gotovo kakega zaupnika stranke, kateremu lahko plačaš članarino. Za Gornjo Radgono in za župnijo sv. Petra sprejema članarino pisarna SLS v Gornji Radgoni v hiši Posojilnice. Dragi bralec, ko prečitaš te vrstice pomisli, ali si že plačal članarino za tekoče leto.

Mala Nedelja. Volilno gibanje pri nas je postalo živahno. Opaža se, da še imamo mnogo zavednih mož, ki stojijo kakor skala na braniku za naše katoliške cilje. Nasprotniki so sicer že dvignili glave iz svoje zaspanosti in skušajo izpodkopavati neomahljivo skalo naše kmečke krščanske organizacije, ki se bori vedno neu-

Za smeh in kratek čas.

Bil je res car.

Dva Žida sta razpravljala o obžalovanju vrednem položaju njih naroda v Rusiji pod režimom carja Nikola „zadnjega“.

— Car, — je rekel prvi — ni nič drugega kot idiot.

— In pijanec, — je dostavil drugi.

Ti dve pripombi je čul neki orožnik, ki je takoj aretiral ta dva obrekovalca batjuške carja.

— Ti nimaš nobene pravice aretirati naju, — sta se oglasila oba Žida. — Midva sva imela v mislih nemškega cesarja.

Orožnik je izpustil oba žida ter se že hotel odstraniti, ko se je naenkrat premislil.

— Idiot, pijanec, — je ponovil udani carjev služabnik. — S tem sta gotovo mislila našega carja. Takoj z menoj na policijsko postajo.

* * *

Dosti vzroka za ločitev.

Neka mlada židovka je prišla k rabincu ter ga s solzami v očeh prosila, naj ji pusti, da se loči od svojega moža.

— Kakšne vzroke pa moreš navesti, da zahtevaš ločitev od svojega moža? jo je vprašal rabinec.

— Ker ne more moj mož niti piti, niti kaditi, niti igrati, — je rekla židovka med ihtenjem.

— No, in kaj zato? — jo je vprašal rabinec. — To bi te moralo še veseliti.

— Vidite, — je pojasnila uboga ženska, — on ne more kaditi, a vendar kadi; ne more piti, a vendar pije in ne zna igrati, a vendar igra.

* * *

Italijanska hrabrost.

Bilo je na laški fronti. Tenente (poročnik), komandant oddelka je dobil povelje na vsak način prerezati avstrijsko telef. žico, ki je bila napeljana na takem mestu, da je bilo res potrebno hrabrih vojakov za tako delo. Tenente govori svoji četi dolgi govor in poziva, da se javijo za ta posel dobrovoljci. — Oglašajo se vendar eden. Oficir hoče poskusiti hrabrost prostovoljca, potegne neopaženo samokres in ustrelji hrabremu bersaljeru skozi klobuk, z drugim strelom pa skozi plašč. — Vojak stoji iznenaden, trepeče in se trudi zatajevati.

„Bravissimo filio!“ Zakliče tenente. „Potisočeri se taki junaki. Pojdi takoj v skladišče in narednik naj ti da nov klobuk in nov plašč.“

— „Kaj pa hlače, signor tenente?“ — vpraša še vedno trepetajoči bersaljer.

— „Hlače?“ — Saj vendar nisem streljal v hlače...“

„Pa sem jaz... signor tenente“ odgovori hrabri sin matere Italije in duh laške hrabrosti se je razširil po celim jarku.

strašno za siromake. Vedni rogoviljež g. Kocbek je, kakor ob vsakih volitvah odprl že zopet svojo klet vsem tistim, ki trobijo z njim v samostojni rog. Pri napolnjenih kozarcih poveljujejo takozvane uspehe svoje skrahirane stranke in kujejo s pomočjo svojega generala z dolgimi mustači načrte za rešitev že zgubljenih glasov. Tudi denar znanega vinskega trgovca v Bučkovcih, znanega milijonarja trgovca v pürgi, kakor tudi zgražanje posestnika parne mlatilnice v Drakovcih, vedno kričanje krojača razgrajča v Moravcih, vedno mili smehljaji nadučitelja in delovanje drugih, trabantov ne bode pripomogli več do rešitve, ker sleherni Malonedeljčan je trden v naši stranki. — **Tombola**, katero je priredilo našo zavedno požarno društvo se je kaj dobro obnesla. Tu se je videlo, kaki uspehi se zamorejo doseči s skupnim požrtvovalnim delom, celo skrahirane samostojneže je mikalo videti naše uspehe. Videlo se je tudi, da je mnoge zapeljane dovedel naš uspeh nazaj v našo fronto, če tudi še iz sramežljivosti nekateri ne priznavajo tega, da obračajo svoj hrbet slabostojnežem.

Privatni nastavljenjenci, ki imate pravico za volitve v „Pokojninski zavod in ste dobili glasovnice, glasujte „Združeni zasebni nameščenci“. — Kdor bi ne dobil glasovnice, naj nam sporoči!

Stavešinci. Na godovanju vrlega rodoljuba g. Antona Mlinariča se je nabralo za Prosto-voljno gasilno društvo Ivanjci-Ivanjševci-Očeslavci 280 K, za kar se izreka darovalcem najlepša zahvala! Odbor.

Toliko veselje in zabav prirejamo v pred-pustnem času. Kje je naš prijatelj, ki bi se spomnil Obmejnega tiskovnega sklada?

Zbirajmo nove naročnike za naše krajevno glasilo, katerega ugled raste z vsako številko!

Važna čebelarška knjiga.

Pravkar je izšla v novem natisu Janšova knjiga Nauk o čebelarstvu. Tretjo izdajo predelal Franc Rojina z dodatkom Albertijev-Žnidaršičev panj. Priredil M. Humeč. Knjiga s Humečevim dodatkom vred velja din. 24 in se dobi v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

Minulo je skoro 150 let, odkar je umrl na Dunaju najslavnejši slovenski čebelar Anton Janša, mož svetovnega slovesa. Njegova knjiga je izšla v raznih jezikih in v mnogih ponatisih. Janša je bil izredno natančen opazovalec in čebelarški veleum, da mu svetovna čebelarška literatura ne pozna sovrstnikov. Njegova teorija se je obdržala do danes.

Čebelarško društvo za Slovenijo je ob svoji letošnji 25 letnici dalo pobudo za novo izdajo Janševih knjig, da primerno proslavi za-sluznega čebelarškega strokovnjaka.

Saj je danes po 150 letih Janša še vedno modern, njegovemu upogledu v življenje čebelne družine se čudimo, ko čitamo njegovo knjigo, ki je marsikaj svetu pojasnila, kar do takrat ni bilo znano. Janševo teorijo so morali sprejeti in priznati čebelarški strokovnjaki svetovnih narodov. Pa tudi praktična stran Janševih knjig je še vedno veljavna.

Janša, ki se je z vso dušo poglobil v svojo stroko, je dosegel v priprostem kranjskem panju v Dunajski okolici občudovanja vredne uspehe. Jasno je, da mi ne moremo pričakovati podobnih uspehov iz panjev z nepomakljivim delom; saj tudi ne poznamo čebelarške teorije v taki meri, kakor Janša, tudi pašne razmere niso danes več iste, kakor v Janševih časih. Nadomestilo za Janševo spretnost pa nam nudi moderno čebelarstvo, pri nas v prvi vrsti Alberti-Žnidaršičev panj.

Tu prihajamo k drugemu delu knjige, ker podaja višji čebelarški nadzornik Humeč v kratkih jednatih besedah vse temeljne pojme, za čebelarenje v tem panju. Kdor je proučil Janševo knjigo mu bo vzorna Humečova raz-prava nudila vso jasnost, kako mu je preiti od stare kranjske prakse k modernemu čebelarstvu. Humeč je to premestitev v svoji razpravi zelo spretno začrtal in izvedel. Čebelar, ki razume tudi nekaj mizarskega dela, si bo znal na pod-lagi Humečevega opisa ta panj tudi sam napra-viti. Humečev opis obsega sledeča poglavja:

I. Albertijev-Žnidaršičev panj in njegova uredba. — Temeljna načela pri sestavi. — Opis

in mera panja. — Potrebni pripomočki: a) si-palnik, b) kozica, c) reblija, d) pitalniki, e) drugo orodje in priprava, f) čebelnjak.

II. Čebelarška opravila v A. Ž. panju: 1. Kako čebele naselimo v A. Ž. panj, 2. A. Ž. panj spomladi, 3. Prevešanje in nastavljenje, 4. Rojenje, 5. Prevažanje v pašo, 6. Kako jem-ljemo med, 7. Poletje, 8. Jesenska paša, 9. Pri-prava za zimo, 10. Pozimi, 11. Vzgoja matic, 12. Sklepna beseda.

Humečova razprava je jasna in vsakemu čebelarju razumljiva. Vsak tudi načelen nasprot-nik A. Ž. panja se bo iz nje zelo mnogo na-učil; priporočamo, da jo vsakdo prav skrbno in večkrat prečita. Janševi knjigi s pridejano Humečovo razpravo o A. Ž. panju je zagotov-ljen uspeh; knjigo si bo nabavil vsak čebelar, ki ima kaj zmisla za napredek.

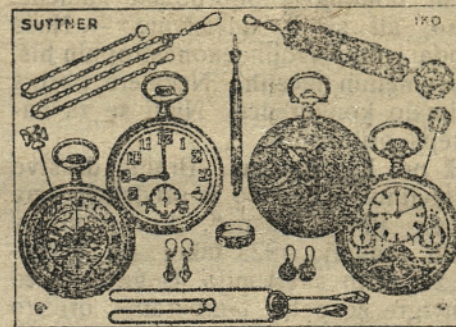
Obmejni Slovenci!

Zbirajte za Obmejni tiskovni sklad!

Lepota? Svežnost mladosti? Priljubljena vnanjščina? Vse to si lahko prihranite in za-branite prerano ostarelost edino z racionelnim negovanjem vašega obraza, vašega telesa, vaših las in zob! Izvanrednega delovanja so že čez 25 let priljubljeni Elza-preparati za negovanje lepote: Elza-obrazna in kožo obvarujoča pomada (2 lončka s pakovanjem in poštino 25 dinarja), Elza-pomada za rast las (2 lončka s pakovanjem in poštino 25 dinarjev), Elza lilijno milo lepote (4 kose s pakovanjem in poštino 35 dinarjev) in drugi Elza-preparati kakor Elza-cvet za lase, Elza-voda za usta, Elza-kolonska voda itd, adresa: Lekarnar EUGEN V. FELLER, STUBICA DONJA, Elzatrž št. 326, Hrvatsko.

Kje Vi kupujete?

Ure, verižice, prstane, rinčice, zapestnice, zlat-nino in srebrnino, nakit in različne slične po-treščine?

Že 20 let znana odpo-šiljalna tvrt-ka ur H. Suttner je uredila svo-je odjemal-ce, tako, da more vsak vrniti pred-met katere-ga ne želi

obdržavati, a za oni denar se mu pošlje vsaki drugi zaželeni predmet. Nimate tedaj nikake rizike in morete lahko priti do dobre, zanesljive ure, katera vam prihrani popravke in jezo; ravno tako vam pošlje vsaki drugi predmet od zlata, srebra ali kovine v najlepši in najboljši izredbi. Tu najdete vse kar iščete za sebe ali za darila. Za-htevatve ilustrovani krasni cenik, za katerega vam je treba poslati samo 2 dinarja:

Odpošiljalni tvrdki ur
H. Suttner, Ljubljana št. 952, Slovenija.

Učenec

se takoj sprejme, kateri ima veselje do usnjarske obrti, star 16 let iz dobre hiše pri gosp. Karlu Dlouhi, usnjarski mojster v Orehovcih, pošta Gornja Radgona.

Malo posestvo

na prodaj. Novo stano-vanje z 2 sobi, predsoba, kuhinja, jedilna shramba, kled, škedenj, hlevi za krave in svinje, 2 njivi, sadonosnik, mali vinograd, 1 uro od Ormoža, 5 minut od velike ceste, blizu rudokoda Ključarovci, 2 orala. Vpraša se pri posestniku Ivan Kosi, Sarotinje št. 35 pri Ormožu, p. Velika Nedelja. (Cena 180.000 K.)

Učeneca

iz dobre hiše sprejme Franc Zamuda, pozlatar v Križevcih pri Ljutomeru.

Državna razredna loterija

Žrebanje II. kola

6. in 7. februarja 1923

Prodaja in razpošilja

Obrtna banka v Ljutomeru

Cepljene trte.

Wälschriesling na Ripariju Port. več tisoč prav dobro ukoreninjene in zaraščene ima na prodaj **Mih. Kovačič**, posestnik, Sv. Peter pri Mariboru.

Toliko jajc mi znesejo moje kokoši da je veselje. Najrajši jih prodam

RATNIK-u

v GORNJI RADGONI
SPODNJI GRIS št. 12

kateri plača po najvišjih dnevnih cenah.

Kupujem tudi vinski kamen po najvišjih dnevnih cenah.

Tiskarna Panonija

Gornja Radgona

dobro in moderno opremljena se priporoča za točno, ceno in hitro izvršitev tiskovin vseh vrst, ima bogato zalogo vsakovrstnih pisarniških in šolskih potrebščin, vseh barv svilenega in krep-papirja, pls. papirja v kasetah in v mapah itd.

KNJIGOVEZNIČA - KNJIGARNA - TRGOVINA S PAPIRJEM IN PISARNIŠKIMI POTREBŠČINAMI na drobno in debelo - **ZALOGA ŠOLSKIH KNJIG**

HRANILNICA IN POSOJILNICA v RADINCIH

r. z. z. n. z.

obrestuje vloge z 5% od sto, daje raznovrstna posojila in vezane vloge tudi višje, izplačuje dvige brez odpovedi.

račun ček. urada št. 12.168

Izdaja Konzorcij: „Murska Straža“. — Urejuje: Uredniški odbor. Oblastem odgovoren: J. Kovačič. — Tisk: Tiskarna Panonija v Gornji Radgoni.